

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto lir 40.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 12

V Gorici, v soboto 13. februarja 1926.

Leto IX.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi se
računajo po dogovoru
in se plačajo v naprej.
List izdaja konsorcij.
«GORISKE STRAŽE»
Tisk Zadrugne tiskarne
v Gorici, Riva Piazzu-
ta št. 18.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —
Telef. int. št. 308.

Česa nas uči Pisenti?

Žalostni konec Petra Pisentija je dovolj zanimiva reč, da o njej še enkrat javno spregovorimo. Ne bomo razpravljali o vzrokih, radi katerih je bil mladenič Pisenti vržen iz politične pozornice.

Mi Slovenci si stavimo drugo vprašanje: Kaj naj se slovensko ljudstvo nauči iz slučaja gospoda Pisentija?

Najprej, da je strašno lahkomišelnost, zaupati vsakemu političnemu novodošlecu, ki se pojavi v naši deželi. Pomislimo, kako samozvestno in mogočno je nastopal pri nas Pisenti. Obdan je bil z vso močjo, imel je v rokah velikansko uradno oblast, pokorni so mu bili podprefekti, davčni uradniki, župani in orožniki, štiti so ga moški prijatelji v Rimu, podpiralo ga je časopisje, bil je nadzornik vse vojne odškodnine, vladal neomejeno pri deželni upravi, držal tako v pesti moč bivšega goriškega deželnega odbora, in povrh so ti soči oboroženi fašisti čakali na njegove ukaze, zakaj on je bil tudi poveljnik fašizma. Kdo je imel kdaj več moči, več vpliva in več oblasti v deželi?

Prodane duše.

Tedaj so se pojavili med nami ljudje, ki ležejo radi na trebuh pred vsakim mogočnejšem in se dali privezati na voz Pisentija. Čutili so sicer v srcu, da ne delajo pošteno, vendar jim je motno oglašala, a uklonili so se kljub temu zunanji moči in odpadli iz koristolovstva od slovenskega ljudstva. Nastala je slovenska snoparija. Tisti, ki so nosili spredaj zvoncec, so se vdali iz umazane dobičkarije, bili so navadni izkoriščevalci trenutka, pre mnogi so pa šli za zvoncec zato, ker jim je padlo srce v hlače. Vsi skupaj so pa bili nezanesljive, manj vredne duše, zaznamovane za vse čase s pečatom politične neznačajnosti. Prepričani so bili, da se bodo večno senčili pod košato bukvo Pisentijeve mogočnosti, uverjeni, da ne bo strela nikoli treščila v to zlahtno drevo. »Naj le vpijejo proti nam slovenski listi«, — so si mislili — »glavno je, da imamo mi korist in dobiček in da nas štiti slavni in veliki Pisenti, ki bo gospodoval brez konca in kraja v teh krajih!« Ravno so se bili vželi v lepo gotovost in počivali vsi na zeleni trati okoli bukve, ko je udarila s strahotnim gromom strela in raztreskala plemenito deblo. Ves dragoceni trop je zletel daleč na okrog, kolodvodje so z zvoncec okoli vratu bežali preplašeno na vse vetrove.

Oh, kako minljiva je sreča tega sveta! Vse se spreminja, vse gine, vse umira na naši zemlji. Najprej pa se zruši tisto, kar je zgrajeno na neznačajnosti, na koristolovstvu, na hinavščini in na laži. Samo resnica in poštenost trajata večno.

Naše ljudstvo vidi danes jasno, da je zvestoba do lastnega naroda in pogumno ter pošteno vstrajanje pri lastnem prepričanju edino pametna in koristna politika. Kaj imajo danes odpadniki od svojega odpadništva? Fašistom samim so se prigabili in vrgli so jih med črepinje, kakor se vrže kozica ali po nev, ko več ne služi gospodarju. Kako naj bi jih tudi italijanski fašisti cenili? Oni vedo dobro, da kdor izda lastni narod, je sposoben

izdati tudi tuji narod in izdati sploh vse na svetu.

In kakšen ugled je dosegla jata slov. snoparskih tičev med našim ljudstvom! Vsi se jih ogibajo, vsi beže od njih ali pa umolknejo, ko se pojavijo nepovabljeni v slovenski družbi. Ljudje pazijo nanje

Kaj se godi po svetu?

Besedni dvoboj, ki se bije te dni med nemškim zunanjim ministrom Stresemannom in Mussolinijem, zanima ves svet. Ameriški in angleški dnevniki, ki dozdaj morda še niti prav znali niso, kje je to Poadižje in kje so tirolski Nemci, vedo zdaj prav dobro. Saj pišejo o narodnih manjšinah v Italiji in hvalijo ali grajajo »slog« Mussolinijevega govora ali pa besede diplomata Stresemanna. Poudariti je treba, da se je ob teh govorih italijanskega in nemškega vodilnega državnika zbudila vest vsega človeštva in da se je svet spet začel zanimati za položaj evropskih narodnih manjšin. Nemčija obljublja široko kulturno samoupravo za svoje narodne manjšine. Čehoslovška je izdala, kot omenjeno na drugem mestu, jezikovno naredbo, kjer so uzakonjene vsaj nekatere pravice narodnih manjšin. Tem vzgledom bodo morale slediti tudi druge države in se ne več sklicevati zgolj na mrtve točke pravnih meddržavnih (ne mednarodnih!) pogodb, marveč tudi na mednarodno moralo!

Zato so ti govori zadobili važen in dalekosežen mednarodni pomen.

Na Stresemannov govor je obljubil italijanski ministrski predsednik odgovor pred senatom.

Mussolinijev drugi govor.

V sredo je Mussolini zaprosil v senatu za besedo, da zavrne izjave, pi so padle v berlinskem parlamentu. Pred senatorji je Mussolini govoril mirno in ni toliko računal na čustvenost kot na hladen razum in trezen preudarek častitljivih senatorjev.

»Dolgi in vznemirjeni govor gospoda Stresemanna,« je začel Mussolini, »mi nalaga dolžnost, da takoj odgovorim jasno in točno kot v poslanski zbornici. Govoril nisem kar nepripravljen, marveč sem premišljeval dva meseca, cel čas hude protiitalijanske gonje.

Dejstvo je, da je malo mojih govorov našlo tolikšen odmev v italijanski duši in v evropski javnosti kot ta. To je znak, da je bila tak beseda potrebna, da se razčisti položaj. Nasprotje je bilo med polnim italijanskim pravom in brezmiselnim nemško zahtevo.

Svoj prvi govor pa potrjujem v celoti, tudi zaključek o tricolori na Brennerju, ki naj ga gospod Stresemann tolmači kakor hoče, a ga vsi Italijani razumejo tako, da Italija ne bo trpela nikake kršitve mirnih pogodb, ki ji jamčijo meje pridobljene za ceno krvi.

Potem ugotavlja Mussolini, da ni nemški minister mogel zanikati niti trditve, da je Italija vodila po vojni blagohotno politiko napram Nemčiji; ni mogel zanikati, da je nemški tisk mesece in mesece divjal proti Italiji in da se je sklenil

stokrat huje, ko na biriče in da carje.

Njih delež je le prepir in zaničevanje. Pisenti nas uči, da se mora slovensko ljudstvo zanesti samo nase ter organizacije in le na ljudi, ki jih samo pozna in samo izbira, in na nikogar drugega.

Držati se mora predvsem zvestobe do slovenskega rodu in pa poštenja, ki prej ali slej vedno zmaguje.

bojkot proti italijanskemu uvozu.

Potem pravi Mussolini, da je skušal Stresemann vse to označiti le za delo nekaterih neodgovornih skupin. In se spet sklicuje na odredbo čehoslovške vlade, da se mora uvesti v državi splošno le češki jezik, češ, tam pa ni Nemčija hotela vpriporiti take gonje kot za južno Tirolsko.

Širokogrudna politika je znak šibkosti.

V svojem govoru ugotavlja Mussolini, da ni res, kar je govoril Stresemann o manjšinah v Jugoslaviji in drugod. »Tudi zgodovinski slučaji, ki jih navaja Stresemann, kakor proglas Pecori Giralidija in prestolni govor, podkrepijo le italijansko politiko. Izkazalo se je namreč, da je široko-grudna politika nemoč, ker so jo Nemci smatrali za znak slabosti. Fašistovska vlada je v prvih treh letih vodila politiko čakanja in popuščanja. Toda je bila takoj pripravljena premeniti to politiko, ko je v pomladi 1925 vide la v kakšno nevarnost se s tem podaja italijanski narod.«

»Gospod Stresemann je tudi protestiral proti besedam, ki sem jih govoril o nemških turistih. Ponavljam, da smo mi gostoljuben narod, ki pa ne bo dopustil, da bi se gostje obnašali kot gospodarji in da bi v obraz metali svoj denar, kot da bi Italija ne mogla živeti s čem drugim. Italija bo lahko živela tudi če ne pride noben Nemec več čez Alpe.«

Raznarodovanje ali raztegnitev zakonov.

»Minister Stresemann je govoril tudi o raznarodovanju v Poadižju. Pri tem pa je hote zamenjal raznarodovanje, katerega tam sploh ni, z navadno in enostavno raztegnitvijo italijanskih zakonov. Laž je, da vlada v Poadižju nasilje in teror, kakor je trdil bavarski ministrski predsednik Held in ponavljal sicer bolj omiljeno tudi Stresemann.

DNEVNE VESTI.

Protesti dežujejo.

Politična smrt Pisentija je hudo pretresla deželo in oglašajo se nebrojni »žalujoči ostali«, ki protestirajo, da jih »Goriška Straža« ni omenila v osmrtnici. Pognali so se takoj na vlake in prihrumeli celo v Trst, iskat pomoči pri »Edinosti«, ki se jih je res tudi usmilila. Toda glej, spaka, privreli so danes zopet v uredništvo »Straže« ter glasno kričali, da jim je »Edinost« naredila krivico, ker ni omenila vseh njihovih časti.

Sklenili smo, da uslišimo njih prošnjo in popravimo obenem pomankljivost »Edinosti«, za kar bo ona gotovo hvaležna. Ko gre za tako rodoljubno delo, si moramo

Da je nemški tisk lagal dokazuje jejo glasovi drugorodcev iz Poadižja.

Komaj je potreba, da poudarim, da se bo naša politika v Poadižju nadaljevala; to je politika, ki jo jaz nazivam politika rimljanske pravičnosti in ki se bo vodila v tistih zemljah, ki jih Nemci radi vključili v nemško kulturno skupnost. Za nas pa je in ostane Poadižje vedno v italijanski politični, zgodovinski, zemljepisni, gospodarski in moralni skupnosti.

Zakaj se Nemci ne smejo brigati za južne Tirolce?

Po daljših pripombah, da hoče nemška vlada komaj zdaj dovoliti svojim manjšinam več zraka, preide Mussolini na namero Nemčije, da vstopi v Zvezo narodov.

»Nemčija hoče torej v Zvezi narodov in zunaj nje prevzeti duhovno varstvo nad Nemci vsega sveta; torej tudi nad onimi v Poadižju, ki pred vojno sploh niso pripadali k nemški državi.

Toda jaz izjavljam jasno:

1. Tujerodci v Poadižju niso vključeni med one manjšine, za katere veljajo posebne določbe.

2. Italija ne bo dovolila o tem nobene razprave in je torej brezpočten sklep tirolskega deželnega zbora. (Tam so namreč sklenili, da je treba Mussolinijevo izjavo o pohodu trikolore čez Brenner predložiti Zvezi narodov.)

3. Fašistovska vlada bo odločno zavrnila vsak poskus in načrt, ker bi se čutila krivo napram domovini, če bi zastran 100.000 Nemcev, ki so se spustili v italijanske zemlje, bil v nevarnosti mir 42 milijonov Italijanov.

Častitljivi senatorji! Globoko in življenjske važnosti je vprašanje o nedotakljivosti mej na Brennerju, ki jih Stresemann, — joj, kako je še prijazen — še priznava na podlagi mirovnih pogodb. To je zadnja beseda. Nespremenljiva. Ko to govorim vem, da tolmačim mišljenje vsega italijanskega naroda.

S temi besedami je končal. Vihar odobravanja se je dvignil po vsej zbornici.

Po teh govorih pa bržčas še ni končnoveljavno rešeno to vprašanje. Časopisje še vedno polni predele o južnih Tirolcih. Pri tem pa se obravnava stanje še drugih manjšin. In to je za sedanjo dobo posebne važnosti. Zveza narodov se bo najbrže kmalu morala baviti s tem vprašanjem, ki vedno silneje trka na vest vseh narodov.

pač eden drugemu pomagati, se podpirati in si seči pod pazduho.

Torej še nekaj žalujočih ostalih:

Francesco Obljubek protestira, da »Edinost« ni omenila, da je bil eden izmed ustanoviteljev Napredne stranke na Goriškem. Saj je izšla o tem celo slavnostna brošura v Gabrščekovi tiskarni v Gorici. Da je polagal temelje na predni stranki in pa slovenski snopariji, smatra mož po pravici za največji zaslugi svojega življenja. Čast komur čast!

Žužeppe Jakin

je užaljen, da ga »Edinost« imenuje je tajnika Kmetske delavske zveze, ko je bil tipkar društva

Edinosti le toliko časa, dokler je bil njegov predsednik edinjaš Križman in odbornik naprednjak dr. Gabršček. Saj je vendar njihov vnet pristaš in obenem član akademskega društva »Adria« v Gorici.

Protestiral je nadalje pri nas, ker smo ga izpustili »žalujoči ostali«

Lodovico Mahorcic
iz Sežane

kabalar, član načelstva snoparskega sindakata in steber edinjaške stranke na Gornjem Krasu.

Bojimo se da bodo sledili še mnogobrojni protesti proti ubogi »Goriški Straži«.

Kje je doslednost?

Poslancu dr. Besednjaku je bilo v Vidmu uradno izjavljeno, da bi ne bilo prav, če bi se vinski davek zamudnikom izbrisal, ko so ga drugi že plačali. Dobro. Pa obrnimo list! Ob aneksiji naše pokrajine je vlada obvestila cerkev, upravnništva, da bo nabavila nove zvonove vsem cerkvam, ki so morale predvojne zvonove oddati, da bo plačala vse stroške za dovoz in nameščenje zvonov in da prepušča avstr. odškodnino (4 krome za kg bron) cerkvam za druge potrebe. Sedanja vlada je pa pričeto doba vo ustavila. Tako so dobile male podružne cerkvice nove zvonove, velike dekanijske cerkve pa nič. Ali je to prav? Doslednost je lepa reč, a ne le takrat, ko se ima prejema ti, ampak tudi takrat, ko se ima dajati.

Knjižica o vrtnarstvu.

Gospod Just Ušaj, ki prodaja semena in druge kmetijske potrebščine, je izdal majhno knjižico: »Kratka navodila za pridelovanje zelenjadi«. To za našega kmeta prepotrebno knjižico daje g. Ušaj zastoj vsem svojim stalnim odjemalcem vrtnih semen. Knjižica drugače ni na prodaj.

Uspeh krščansko-socialnega delavstva.

Enkrat smo že popisali kako velike važnosti za delavstvo v Sloveniji so volitve v Delavsko zbornico. Boj med posameznimi strankami je bil zelo hud. Godile so se tudi razne nepravilnosti. In vendar so se krščansko-socialni delavci dobro odrezali. Oddali so 15.017 glasov in dobili 14 mandatov od 50. So torej najmočnejši za socialnimi

demokrati in komunisti, ki so dobili 27 odbornikov. Kršč. soc. delavstvu, ki je to pot šlo prvič samostojno v boj in doseglo tak uspeh, moramo od srca čestitati.

Pametna in jasna beseda.

V svojem odgovoru na Mussolinijev govor, je Stresemann tudi izjavil, da bo Nemčija pripravila zakon o narodnih manjšinah. Te bodo dobile popolno kulturno svobodo, »ker ne more se,« je dejal nemški zunanji minister, »zahtevati pravica za lastne ločene brate, če sami ne damo pravic narodnim manjšinam v naši državi.« Bodo še kje kaj takega obljubili?

Koliko jih je pravzaprav?

Tirolski Nemci pa hentano naglo izumirajo. Navadno se je mislilo, da jih je 250.000. Pa je ministrski predsednik povedal, da je te »etnične relikvije« za dobrih 180.000. Poslanec Amicucci, ki dobro šteje, jih je naštel samo 150 tisoč. Senatorki so pa slišali da jih je v resnici le 100.000. No, zdaj vsaj vemo.

Dober vzgled.

Ko je zadnjič končal Mussolini v zbornici svoj govor zastran Nemcev, so takoj začeli pobirati med poslanci za Battistijev spomenik. Ministrski predsednik vpraša, kaj delajo, ko zve, potegne mošnjiček in odraja pet lir kot svoj prispevek.

Pamet je zmagala.

V sredo je Nemčija izročila Zvezi narodov prošnjo, da jo sprejmejo med se. Tako je zmagala trezna pamet nad prenapetim nacionalizmom. Stresemann in Luther imata pri tem dosti zaslug. Zdaj je odvisno pa od drugih držav, kako bodo ravnale z Nemci, da jih spet ne odbijejo od sebe. Zvezo narodov gledata od strani le še Rus in Amerikane.

Pravice narodnih manjšin na Čehoslovaškem.

Čehoslovaška vlada je pretvorila pretekli teden vladno jezikovno naredbo v zakon. To se je zgodilo ravno en dan predno je Mussolini odgovarjal nemškemu zunanjemu ministru. Skliceval se je tudi na to češko postavbo, češ, glejte, kako pa se godi narodnim manjšinam na Čehoslovaškem, ko se Nemci repenčite nad nami. Italijanski listi so tudi označili čehoslovaško postavbo o rabi jezika kot tiransko in

krivično napram narodnim manjšinam.

Mi pa pravimo, če bi za nas vlada izdala tako »tiransko« jezikovno odredbo, bomo zavriskali od veselja. Pa pogledjmo!

Ne omenjamo, da ima nemška narodna manjšina svoje šole od ljudskih šol pa do univerze; da se sme svobodno kulturno udeleževati. Povemo le, da imajo pripadniki narodne manjšine v okrajih, kjer jih biva vsaj 20 odstotkov, pravico, da pred vsemi oblastmi rabijo svoj jezik in vlagajo vse vloge v maternem jeziku. Kjer pa tvori narodna manjšina nad dve tretjini prebivalstva, morajo oblasti rabiti le manjšinski jezik pri vseh poslovanjih z narodno manjšino.

Razumemo pa tudi mi in ne smatramo za kruto, če velja splošno češčina za državni jezik; to se pravi, da osrednja oblastva poslušajo le v tem jeziku. Mi le pravimo, naj vlada izda tako »splošno« jezikovno naredbo tudi za nas in mi — bomo zadovoljni z njo.

Zmeda.

V Beogradu vlada zdaj velika zmeda. Radić napada radikalne ministre, nekateri radikali pa svojega vodjo Pašića, češ, da je prestar in ne more nič storiti. Pašić pa čaka. Govori se, da bo kar cela vlada odstopila. Radićevo glasilo »Dom« pa piše, da vlada trdno stoji.

Kako ne bi

naraščala brezposelnost? V Berlinu so postavili pri vseh blagajnah podzemeljske železnice avtomate, ki izdajajo vozne listke. Veliko število blagajničark je zato ob kruh.

Mestne novice.

»Urban Debeluhar«.

Goriška »Mladika« Vas vaib, da obiščete v nedeljo ob 4. uri in na pustni torek ob 8. uri »Urbana Debeluharja«. Smeha je na cente! — Predprodaja vstopnic v Kat. knjižarni v Gorici.

Bolezen.

S slabim vremenom se po navadi vtihotapi tudi bolezen. V Gorici in okolici klenka mrtvaški zvon kar po večkrat na dan. Pravijo, da ljudje, posebno otroke pobira neka neznan pljučna kuga. Okrog 500 otrok je baje samo v tem tednu v Gorici obolelo. V Ločniku so po-

nekod kar cele družine v postelji, da jim morajo sosedje hoditi streč. Morda se bo bolezen vstavila, ko se vreme spremeni.

Zgubljen.

Naprošeni objavljamo: V nedeľjo zjutraj sem stopila ob osmi uri zjutraj na vlak v Prvačini in sem se peljala v Gorico. Ko sem hotela na južnem kolodvoru stopiti na tramvaj, sem zapazila, da mi manjka 190 lir in več vrednostnih listin s pobotnicami vred. Pošten najditelj je naprošen, da denar in papirje odda v upravnistvu »Goriške Straže« ali jih pa pošlje na naslov, ki ga dobi na listinah. Primerna nagrada mu je zajamčena.

Umrli je

v Gorici starinar Gyra. Pred časom je med strokovnjaki zanetil spor, katera podoba svetogorske Matere božje je pristna; on je trdil, da tista, ki jo ima on v svoji starinski zbirki. Pa pokazalo se je, da je bil v zmoti. Mir njegovi duši!

Več previdnosti pri nabavi zvonov!

V »Straži« smo čitali, da so dobili v Črnem vrhu nove zvonove iz Trsta. Če so taki kot v Krombergu (preizkusil sem jih jaz ali na Opčinah (dobro sem informiran), potem ne morem Črnovršcem čestitati. Pa saj sluti tudi g. dopisnik sam nekaj takega, ko piše, »da je donel stari predvojni bronasti zvon lepše in mogočnejše« in ko primerja nove zvonove z jeklenimi. (Kaj tudi ta surogat so imeli v Črnem vrhu?) Bronasti zvon je vzvišen nad vsako primero z jeklenim (zlasti jeseniškim). Duša do brega zvona je trajno, mirno in intenzivno brenčanje. Brez tega bi imel tudi bronasti zvon kovinast odsekan glas, ki je pri jeklenem zvonu podoben glasu železne traverze z razliko, da ima glas jeklenega zvona gotovo višino, katero mu daje gotiška oblika, povzeta po bronastem zvonu. Brenčanja bronastega zvona si pa jekleni zvon ne more prisvojiti, ker je jeklo pretrdo, da bi tvorilo večje število tresljajnih vozlov, ki omogočajo nastanek alikvotnih (delnih) glasov, katerih harmonija tvori toli impozantni in očarljivi brenčalni glas.

Novi črnovrški zvonovi imajo torej pokrit glas — splošna bole-

VACLAV BENEŠ - TŘEBÍZSKÝ

Dve povesti Karlštejskega vrana

Iz češčine prevlel dr. Fran Bradač.

(Dalje.)

»Lepo delata, sina! — Da sem bil jaz brezbožnik, bi ne bil nikoli postal Karlštejnjski oskrbnik.«

»Tudi midva sva uela že marsikoga v svoje mreže,« je rekel porogljivo starejši brat. »Na zadnje se nama to ni posrečilo; toda kar ni, se še lahko zgodi. Skoro bi bil brat prišel na nevesto. In veš, odkod? — Bladensko!«

»Iz Ždjarov?«

»Seveda. — Samo da je še preveč neokreten!«

»Potem bi bili v sorodstvu z eno najbogatejših čeških rodbin!«

»Bogastvo Ždjarjskih je baje brezdanje. — Saj sem ti pravil, le previdno! — Namesto k večernicam je šel igrati in gospe materi je to nekdo prinesel na nos.«

»Kaj pa ti, ti ne misliš na ženitev?«

»Meni, oče, je takole stokrat boljše. — Imam jih na vsak prst pet... Toda, brat, bodi vesel in ne izgublaj nade! Kar ni šlo prvič, pojde vdrugič! Bom že skrbel za to!«

»To je pa vendar čudno, kje kolo vrati!« Tudi mlajšega brata je že minevala potrpežljivost.

Gospodu Blažu Sektatorju se je kar po glavi vrtelo od govorjenja obeh sinov. Eden dovaja ženina grofa in drugi bi si bil pripeljal nevesto grofico. In vse to le zavoljo njune npravnosti, pobožnosti in vzorne vzgoje! Že se je popolnoma vživl v svoje svetohlinske misli; že je skoro tudi sam mislil, da ne more biti vzornejšega sina svete cerkve od njega. In ko bi bili na Karlštejnu na vse pozabili in opustili vse prejšnje običaje in zapovedi, zjutraj, opoldne in zvečer so morali zvoniti. Družinčad se je morala odkriti, se prekrižati, skleniti roke, in gospod Blasius Sektator je često sam naprej molil. A drugače? — V mraku so vlezle v grad prečestokrat žensčine, ki so ostajale na Karlštejnu po cele tedne. Potem pa je bil gospod oskrbnik vedno hujši z družinčadjo.

»Kaj nima sestra niti trohice npravnega čuta?«

»Nima; res nima. Kar sram me je. Vse besede so bob ob steno. Prej se voda, ki teče raz skale, tu pa tam ujame in zajé!«

»Vzameva jo s seboj!«

»Ampak šele po zaroki.«

»Ali ne bo zate čast, oče, ko boš imel snaho grofico iz Ždjarov in zeta grofa Butlerja plemenitega Clenomore Clonebucha?«

»In zato pomnita, sinova moja, vse svoje življenje; najbolj gotovo in najbolje stopa človek po poti kvišku, ako je tlakovana s kameni, ki se imenujejo: poštenost, pravič-

nost, odkritosrčnost, delavnost in vztrajnost.«

(Stari vran je znova napol odprl kljun in zavreščal, da sem se stresel in mi je padel svinčnik, s katerim sem si tu pa tam kaj zaznamenoval, iz roke. — In ti si zapomni zopet tole: najhuje je, je bilo in bo, če vara oče otroke in otroci goljufajo očeta — vsi vedoma. Vem to iz lastne, stoletne, trpke izkušnje.)

»Ali ste čuli?« je rekel naglo mlajši brat in zmotil očeta, ki ju je opominjal.

»Zvonik k molitvi!« je dejal resno gospod Blasius Sektator, napravil križ na čelo, sklenil roke in začel po latinsko: Angelus Domini... Oba sina sta sledila očetovemu zgledu. Bila je to strašna skupina, te le tri postave. Tako se je držal menda sel peklenskega kraljestva, ko si je našel najponižnejše obličje, se predstavljal predstojniku v samostanu ter ga prosil, da bi ga sprejel za poslednjega služabnika. In ko si je pridobil naklonjenost in zaupanje, je najel neko noč voz, pobral vse pobožne knjige, jih naložil na voz ter se peljal s plenom čez drn in strn v svoje kraljestvo.

Ti le trije so že odmolili tudi »requiescat«, toda zvon je donel vedno bolj zamolklo.

»To je ura, oče? — Ampak nekam čudno gre!«

»Ura? — Že nekoliko let se ni oglasila!«

»Pa seveda! Ura! — Le poslušaj! — Kladiivo bije na zvon!«

»Potem se je moralo nekaj prigoditi. — Moramo iti gledat.«

Že se je stemnilo; sam bi gospod Sektator ne bil šel ob tem času gori v grad, če bi mu kdo nebesa obljubil. Toda s sinoma je šel vendar na stopnice. Saj sta častnika pri cesarski konjenici, znata izvrstno sukati sabljo, sablji sta kakor britvi; čemu bi se bal?

Ura je bila počasi eno za drugo.

Gospoda Sektatorja je obšla groza.

»Aha, tale vran kljuje po peresu! — Ti bom že dal, ti ne pridiprav, da se boš dolgo spominjal na to!«

In starejši brat je skočil proti stoletnemu vranu z golo sabljo; toda njegove peruti so hitreje. Sablja je namesto njegovega vrata zadela na zobno kolo in se prelomila na dvoje. Gospod oskrbnik je prisegal uri, da bo to vranjo drhal uničil na Karlštejnu do zadnjega vrana.

Potem je ura utihnila.

Čez nekaj časa so jahali iz Karlštejna trije jezdeci s kakimi desetimi hlapci, da poiščejo Kristino, ki se še ni vrnila domov. Seveda, tako zelo sicer ni bila sestra in hčerka vsem trem na sru, toda potrebovali so jo za grofa Clenomore Clonebucha. Brata sta potrebovala dan na dan denarja kakor riba vode ali pljuča zraka in Butler — ta je imel denarja... Saj bi imel dovolj opravka, ko bi ničesar drugega ne delal, kakor štel od rana do večera svoje »tolarje«...

* * *

zen povojnih laških zvonov. Vzrok je več, pa tu jih ne morem naštevati. G. dopisnik se tolaži, da se pokriti glas zjasni, ko napravijo kembli na krilih gladka udarna ličca. Medla tolažba. Res, da postane glas po nekaterih tednih za spoznanje jasnejši, a ta izprememba je tako malenkostna, da ne more prevreči kar celega znaka glasovne barvnosti. Kar je kotlasto, ostane kotlasto. Vzrok ne tiči v posrčnem lubu, pač pa v strukturi vse bronove telesnine.

Lepo je, da je opustil g. dopisnik navadne fraze hvalisanja, ki le škodujejo, ker zapeljujejo druge naročnike in jih napeljujejo v dotično zvonarno. Temeljiti kritik »Straža« seveda ne more sprejemati, pa ni tudi treba. Zadostuje kratka izjava: Naše nove zvonove je v zvoniku tehnično preizkusil s kompetentnim instrumentom glasbenik specialist ter jih odobril.

Ko kupuje posestnik z dežele v mestu glasovir za sina ali hčer, vzame s seboj glasbenika (izšolane organista, učitelja itd.) Naročniki zvonov, bodite previdni kot ta posestnik!

I. M.

Dijaška Matica v Trstu.

V svrhu primerne razdelitve podpor med svoje prosilce, katerim naj bi že v začetku leta bila obljubljen in zagotovljen za dobo prihodnjega šolskega leta podpora, je Dijaška Matica uvedla sistem, da *podeljuje redne podpore le v začetku šolskega leta*. V ta namen je bil — kakor prejšnja leta — tudi letos določen rok za vlaganje prošenj in ta je potekel s koncem avgusta p. l. Vkljub temu prihajajo na Dijaško

Matico neprestano nove prošnje za podporo: redne in izvanredne. Vodstvo Dijaške Matice opozarja, da nima nobenega smisla prošnje za redne podpore vlagati v teku leta, ker jih ne more jemati v presret. Pa tudi prošnje za izvanredne podpore — in čeprav za skromne zneske — ne morejo biti uvaževane, ker je Dijaška Matica sedaj skoro brez sredstev. S takimi prošnjami se povzroča vodstvu Dijaške Matice le nepotrebno delo in stroški za odgovor, poštnino itd. Zato se odslej na nove vloge sploh ne bode več odgovarjalo, razen v najnujnejših slučajih, in naj to obvestilo velja kot opozorilo vsem prizadetim o brezplodnosti novih prošenj, dokler se stanje Dijaške Matice ne zboljša.

To priliko uporablja Dijaška Matica, da naslovi na naše rodoljubno občinstvo topel poziv, naj ji v izdatnejši meri priskoči na pomoč. Potreba je ogromna. Število naših dijakov se stalno krči, ker ni sredstev za vzdrževanje. S strahom gledamo v bodočnost. Dijaška Matica mnogokrat ne more pomagati svojim prosilcem niti v najnujnejših slučajih. Naše občinstvo se je doslej — moramo to ugotoviti ob tej priliki — zelo častno izkazalo nasproti tej narodni ustanovi in ji priskočilo na pomoč s pohvale vredno požrtvovalnostjo. Toda potrebe so velike in sredstva ne zadostujejo. Zato so prepričani, da bo tudi ta poziv na rodoljube našega občinstva našel primeren odziv.

Vodstvo Dijaške Matice.

Op. Prispevki naj se pošiljajo na »Zadružno Zvezo v Trstu za D. M.«

Kaj je novega na deželi?

Renče.

Kdor pozna vsaj nekoliko razmere v naši občini lahko premisli, kako je naša občina zabredla v tako kratkem času po vojni v take dolge gove. Naši občani tega še danes ne občutijo, ker občinske davke občina še do danes ni iztirjala (to vsled nemarnega tajnikovanja). Ko bodo pa začeli davkarji trkati dan za dnem na vrata, še le takrat se zganijo in se bodo popraševali, zakaj ravno v naši občini take doklade, tako visoki davki, zakaj ima ravno naša občina toliko dolga itd. To je vse ljudstvo videlo, zato sodbo pustim občanarjem, naj oni sodijo in obsodijo.

Zraven tega je visel še huiši meč nad našimi občani. Milo smo gledali naše starčke, vdove, kako so se tresli predno so šli v občinski urad. Skoro nič boljše se ni godilo 95% občanarjem, kar priča nad 400 podpisov davkoplačevalcev, s kakšno ošabnostjo in surovostjo so bili občinskemu uradu sprejeti od tajnika Leopolda Babudra, ki so ga morali vsak dan plačevati. Tudi z županom in občinskim svetom se ni strinjal; hotel je spraviti vse pod svoje noge. Dolgo je vladal nemočno. Ko je pa bilo dovolj, so občinski zastopniki sklenili, da se tajnik odstrani v najkrajšem času; nato se je spisala obtožnica in se je odposlala na kr. podprefekturo v Gorico, kjer se je uvidela nujnost takojšnje odobritve in izvršitve sklepa občinskega sveta. Začuden je vprašal, kaj pa z vabili? Odgovor: je že vse preskrbljeno. 25. t. m. se je moral že zagovarjati na obtožbo občinskega sveta. Ker je občinski svet ugotovil, da je bilo njegovo zagovarjanje v celoti le priznanje obtožbe, je na to enoglasno sklenil, da ga takoj odpusti iz službe. Ker možu ni bil všeč ta sklep, je začel ugovarjati na vse pretege, da ta sklep ne velja nič in da on bo rekuriral do samega kralja. Ker je uvidel, da tudi to ne pomaga, je začel rovariti z nekim novopečenim drjem Deklevo, baje

zaročencem g. podtajnice Pahor, katera se je tudi šopirila po Renčah. Ko je pa prišel g. Diaz, nadkomisar, obiskat našo pisarno na 2. in 3. febr. t. l. je bilo vsega konec; ni mu ostalo drugega kot takojšnja predaja pisarne. Ista usoda je zadela tudi imenovano g. podtajnico, ki ni bila našemu ljudstvu nič bolj priljubljena kot tajnik. Gospoda, če vas ljudstvo ne mara, čemu ste tako vsiljivi, vzemite raje svoja šila in kopita in pojdite mirnim potom kamor vas je volja, ne pustite, da vas narod tira s silo.

Več občanov.

Marijino Celje.

Preteklo soboto se je poročila z g. Alojzijem Tinta iz Gorenjega polja neumorna in večletna cerkvena pevka, Marija Kralj iz znane Kraljeve družine v Ligu hšt. 9. Cerkevni pevski zbor se je od nje poslovil s krasno podoknico. Naslednji ponedeljek se je poročil pa njen brat g. Janez Kralj z g. Justino Urbančič iz Ukanj hšt. 5. Tudi temu paru so pevci zapeli lepo podoknico tem raje, ker sta oba para obhajala v Ligu ženitnino brez peklenskega meha, kar je zelo hvale in posnemanja vredno. Obema paroma kličemo: Na mnoga leta!

Vrtojba.

Dne 2. t. m., na svečnico, se je vršil v Občinskem domu redni letni občni zbor tukajšnjega vzajemno-podpornega društva za zavarovanje goveje živine. Vdeležba je bila polnoštevila. Vse točke sporeda so se vršile v najlepšem redu. Nas društvenike je najbolj zanimalo blagajnikovo poročilo o stanju društvenega premoženja, katero nam je točno podal, mesto blagajnika društveni upravitelj g. nadučitelj Ivan Zorn. Iz njegovega skrbno sestavljenega poročila posnamemo, da je imelo društvo v preteklem letu 220 redno plačujočih udov in sicer 130 iz Vrtojbe, 51 iz Št. Petra in 39 iz Bilj. Vsi ti društveniki so imeli zavarovanih

362 glav goveje živine v skupni vrednosti 926.000 lir, torej za 74 tisoč lir manj nego en milijon lir. Tekom leta 1925. je bilo 9 ponesrečenih goved. Dotičnim gospodarjem je izplačalo društvo 20.585 lir kot odškodnino za ponesrečena goveda. Seveda ni izplačalo društvo te velike svote samo iz zavarovalnine, ki je znašala po 1½% jedva 13.890 lir, ampak si je znalo društvo tako pomagati, da si je pridobilo toliko, da so dohodki pokrili stroške. V slučaju nesreče je izplačalo društvo ponesrečencem 85% cenjenega goveda, to pa zato, da je bil prisiljen tudi društvenik pobrihati se za zdravje svojega goveda. Zavarovalnina se je plačevala v dveh polletnih anticipatnih obrokih in sicer v mesecu februarju za prvo in v juliju za drugo polovico leta. Sklepno je gosp. upravitelj vsodbujal člane k rednemu plačevanju zavarovalnine. Pripomnil je, da je društvo že marsikomu pripomoglo do zopetnega goveda, kar bi se bilo težko zgodilo, vsaj tako hitro ne, ako bi ne bil v društvu zavarovan. Morda bo to upraviteljevo poročilo vsodbudilo še ostale živinorejce, da vstopijo v to koristno društvo. Čas bi že bil in njihova korist to zahteva.

Solkan.

Kakor je bio javljeno v četrtkovi »Straži«, priredi »Katoliško slovensko izobraž. društvo« v Solkanu prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. ob 5. uri zvečer v dvorani g. Alojzija Mozetiča svojo pustno veselico z naslednjim sporedom: 1. Italijanska deklamacija. 2. Dr. I. Ev. Krek: Občinski tepček, veseloigra s petjem v treh dejanjih. 3. Troperesna deteljica, otroška igra v dveh dejanjih. 4. Mutasta pesem. 5. Prosta zabava do 10. ure zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 4 lire; II. vrste 3 lire; stojšča 2 liri. Kdor se hoče par uric pošteno nasmejati, naj ne izostane!

Kanal.

»Dramatični krožek v Kanalu«, priredi dne 14. in 16. t. m. ob 2.30 uri pop. v prostorih župnišča svoje prireditve. Spored: 1. Petje Cerkevni pevski zbor iz Kanala. 2. Pevski zbor iz Plavij. 3. »Dimež«, ljudska igra s petjem v 6 slikah. Vstopnina: Sedeži I. vrste 5 L, II. vrste 4 L, stojšče 2 L.

Kakor smo kratko že poročali je deklška Mar. družba praznovala na svečnico petnajstletnico svoje ustanovitve. Po pripravljalni tridnevni, katere jedro so bili navdušujoči govori domačega g. dekana, je veleč. mons. Berlot iz Gorice opravil na praznik jutranjo slovesnost. Popoldne je govoril krasen govor, poln gorečnosti do Marije, veleč. g. dr. Brumat. Navo je bilo sprejetih v družbo 22 deklic. Tako je presešlo število že čez sto družbenic v deklški družbi; ženska družba je že v minulem letu presegla to število. Ta slovesnost je zopet izpričala, kako krepko in globoko religiozno življenje veje v kanalski fari. Po cerkveni slovesnosti je bilo slavnostno zborovanje v župnišču. Okrašena dvorana je bila polna občinstva — povečini članic Marijinih družb iz okolice. Na odru je stal med cvetjem in beleoblečenimi otroci in dekleti kip Brezmadežne. Bil je to gniljiv prizor, ko so se vrstile pesmi in deklamacije: pozdravi Mariji. — Druga skupina točk je bila posvečena petnajstletnici: par deklamacij, pozdravni govori, slavnostni govor: Bodimo vrtnarice Marije in poročilo voditelja. Posebno se je poudarjala zasluga mons. Berlota za ustanovitev te vzorne družbe in za nje ohranitev sredi vojnega meča. — Tretja skupina je bila poslavla Male Cvetke, Terezike Deteta Jezusa: govorček in dve deklamaciji. — H koncu je sledilo nekoliko točk: Rajanje otročičkov, tričkov in detink-snežink krog maj-

čice Zimice; nekaj pesmi iz Male pevke in prizorček Ciganka. — Bogat in lepo sestavljen spored! Čudili smo se malim otrokom in odraslim dekletom, ko so nastopale s tako neustrašeno izvežbanostjo na odru v deklamacijah in govorih. Ob sklepu je bila splošna sodba: doživeli smo lep dan — pri vsem strašnem nalivu. Zavednim dekletom deklške Mar. dr. kanalske, ki je bila že v begunskem taborišču vzor drugim, kličemo: pogumno po tem lepem in vzvišenem potu naprej!

Prvačina.

Izvedeli smo, da je imenovan za podeštata naše občine tukajšnji trgovec Zuttioni Pietro. Imenovani ni rodem iz Prvačine in je šele po vojni otvoril svojo obrt. Želimo ob njegovem nastopu, da bi delal z ljudstvom za ljudstvo — tako nam bo dobrodošel!

Dornberg.

Smo v pričakovanju podeštata! Te dni se je razširil glas o novem podeštatu v Prvačini in da pripademo baje tudi mi pod tega podeštata. Seveda je bilo precej prahu — kljub dežju. Tudi se je brskalo po vzrokih nam nerazumljivega ukrepa o naši pripadnosti. Glavni vzrok tega naj bi bil ta, da nima Dornberg v svoji sredi snopa; oni ki so vedno podpirali to misel so se potrkali na prsa o zrelosti svoje politične dalekovidnosti valeč krivdo na one topoglaveže, ki so vedno zapeti v svojem starem jopiču. Kljub vsej razburjenosti in zbeganosti nekaternikov ostaja Dornberg povsem miren in ima tudi vzrok zato. Ko mine poskus s podeštati na katere ne stavimo ničakega posebnega upanja se bomo vže zanimali in poskrbeli, kdo najboljše vodi občino, to bo tudi naša naravna pravica. Do tedaj pa naj se klečeplazi, krivi hrbte in oblikuje prepričanje kot blatar blato. — S tem, da smo opustili zanimanje na imenovanje podeštata, kar bomo pa vseeno vzeli kot novico ni še rečeno, da se tudi za drugo ne zanimamo. Deževno vreme nas drži doma in s skrbjo mislimo na vse delo, ki nas čaka ko se zvedri. — Kupčija z vinom je srednja — cene se vzdržujejo med 2.35—2.60. Skrbi pa nas cena modre galice in drugih potrebščin, ki se nam obeta. V vasi imamo dve žganjekuhi, ki skrbita, da se nam tropine ne splesnijo. Skuhali sta že mnogo žganja. Samo zadružna žganjekuha ga ima baje nad 120 hl — letošnjega pridelka. Svetla točka v občini je gotovo »Čitalnica«, ki pridno deluje in skrbi za naše mlade. Ker smo že pod vtisom dolgotrajnega dežja, naj omenim, da je županstvo hvale vredno poskrbelo za izboljšanje poti proti cerkvi in postaji. So pa še kupi gramoza v vasi kraj deželne ceste, ki bi v tem blatu lahko mnogo koristili. Naše javne vodnjake imamo tudi vzpostavljene, eden je celo namenjen v spomin padlim v vojni.

Rihemberg.

Priobčujem te vrstice zato, da vidijo nepristranski opazovalci, kako je. Na Silvestrov večer je imelo prirediti Prosvetno društvo v Rihembergu zabavo. Oblastva tega doma niso dovolila. Zato smo šli dne 7. t. m. v Štanjel.

Da bi v zadnjem hipu obvestili javnost o tej narodni prireditvi, je podpisani poslal dopisa v »Edinost« in »Gor. Stražo«. Slednja je dopis objavila, »Edinost« pa ne. Tako nam je »Edinost« pomagala do slabšega uspeha. Prosim, gospodje krog »Edinosti«, ali nima naročnik Vašega lista toliko prostora v njem, da bi lahko objavil dopis, ko gre za narodno stvar? Ali tudi darov, katere smo nabrali za Šolsko društvo ne boste objavili? Gospoda ne slepite ljudstva le z debelo tiskanim naslovom »Edinost«, marveč, ko že vpijete o njej, se tudi po njej ravnaite!

Vidmar Franc.

Čepovan = Vrata.

Dne 24. jan. je dal preklicati pred cerkvijo naš pismonoša, da ne bo več dostavljal pošte za vas Vrata, a kdor bi hotel, da bi se še dostavljala, se mora z njim dogovoriti. Nekateri so se tudi že z njim pogovorili in plačali po dogovoru ali nekateri se temu protivi, saj plačamo tudi mi Vratari davke in znamke na pismo kakor drugi državljani, torej nam pritičejo iste pravice. Tistim, ki se niso pogodili, ostaja pošta v Čepovanu na pošti. V nedeljo je pa pošta zaprta, ko greš k maši, torej ti kaže iti med tednom. Vas Vrata je oddaljena 5½ km in ima 50 hišnih števil. Na vprašanje pismonoši, zakaj nam ne bo dostavljal pošte je odgovoril, da mi spadamo pod pošto Slap in nabiralnico Grudenca. Zdaj ne vemo pri čem smo.

Leopold Rejec.

Šebrelje.

(Poroka.) Dne 27. januarja 1926 sta se poročila v Sv. Križu Viktor Rejec sin župana v Šebreljah in Angela Tušar hči gostilničarja v Jagerščah. Pač redek slučaj, da je izvršil civilno poroko ženinov oče, cerkveno pa njegov stric. Mlademu paru obilo sreče, želi uredništvo.

Koritnica pri Grahovem.

V nedeljo 7. t. m. smo imeli na Koritnici javen ples. Plesalcev in plesalk se je kar trlo. Ker so se nekateri fantje zbal, da bo premalo deklet, so šli iskati še take, ki so komaj eno ali dve leti iz šole. Kje ste, starši, da pustite svoje otroke zapravljati zdravje in morda še več. Nekateri matere so skoraj bolj brez uma kot njih hčere. Če ne bodo očetje in matere vzele brezovke v roke, jih bodo kmalu otroci v strah vzeli.

Livek.

Že dolgo časa se nismo oglasili v »G. S.« Dne 17. t. m. smo imeli občni zbor Prosv. društva. V okviru društva smo ustanovili fantovski in dekliški krožek. — Pretekli mesec so okradli domačina in mu odnesli 34 salamov, en par čevljev, kruh in jajca. Izginili so brez sledu. Pa so imeli lepo gostijo. — Sedaj (ko to pišem) imamo že 3 dni dež. Snega pa še ni spravilo preč. Tudi letos so se smučali. Lani so se tudi smučali in so imeli dirko v 3h kategorijah. I. kat. Matajur 1640 m — Livek. Prvi je prišel Stanko Miklavič, drugi Lud. Medveš, tretji Jan. Šekli. II. kat. Mrzli vrh (pod Matajurjem) — Livek. Prvi Al. Mašera, drugi M. Hrast, tretji A. Matelič in III. kat. Kuk — Livek. Prvi An. Faletič, drugi Sid. Miklavič. — Ko prideš na Livek in se ozreš na vse strani, vidiš da je vse prekrizano s smučmi.

Pečine = Pon. Rute.

Svoj čas je »Straža« pisala, da se je v naših hribih ustanovilo društvo, ki ima namen odstranjevati slabe prirastke naroda, predvsem pa omejevat zlo alkohola.

K temu društvu, ki se nazivlje, podružnica »Svete Vojske« na Pečinah je pristopilo iz raznih okoliških krajev že lepo število fantov in deklet. To so vsi ali popolni zdržniki ali pa zmerniki. Naše člane spoznamo in ločimo po znaku »vodena kapljica«; s pozlačeno iglo so zdržniki s srebrno pa zmerniki.

Več jih je pristopilo med »abstinenti«, ki so omagali že po par mesecih v veselje vinskim bratcem. To pa ne plaši te, ki imajo res trdno voljo s samopremagovanjem dati dober zgled in gojiti treznost med ljudstvom.

Na Svečnico so abstinenti priredili »prijateljski večer« na Ponikovskih rutah. Na tem sestanku smo videli zbranih kljub slabemu vremenu veliko število zdržnikov in drugih prijateljev abstinentne ideje. Preskrbljeno je bilo za zabavo in prigrizek. Par lepih igrice, deklam. in predavanje o škodljivosti alkohola je tvorilo snored tega

večera, postreženo je bilo tudi s toplim čajem in dobrim pecivom tako, da so se vsi udeleženci vračali zadovoljni domov.

Vsem udeležencem, ki so se udeležili našega, »abstinentnega« prijateljskega večera« posebno pa predavatelju g. L. Sardoču iz Gorice, se prav iskreno zahvaljujemo za udeležbo. Niti zelo slabo vreme vas ni zadržalo, da ste prišli; to nam je v bodrilo, da razumete našo velepotrebno idejo in navdušenje, da orjemo naprej. Živela treznost!

Abstinenti.

Zakriž pri Cerknem.

Med dobre ljudi rad grem, med dobro mladino pa tudi, zato sem pred nedeljo 7. t. m. obiskal zakriško mladino, ali bolje rečeno prirediteljev, ki jo je priredilo Zakriško prosvetno društvo.

Dasi je bila istočasno veselica na »Straži« in ples v Labnu, vendar je bila udeležba še precejšnja. Imel sem priliko videti lep oder, kate-rega diči zastor s sliko zakriške vasi in pokrajine. Na sporedu sta bili dve ital. deklamaciji in igra »Tihotapec«.

Laške deklamacije so odveč. Saj se več ne zahtevajo; tudi so bile podane slabo, posebno prva, ki je napravila name mučen utis. Igra se je igrala dobro, da društvu lahko častitamo zlasti, če še uvažujemo, da so se učili komaj 3 tedne, tupatam se uče po par mesecev, pa slabše igrajo. Ne trdimo, da se je igrala igra »Tihotapec« brezhibno, vendar se je posrečila dobro, zlasti še, ker zahteva precej težko scenarijo. Ne bom se spuščal v podrobno oceno igre, dasi bi bilo primereno, ker bo društvo igro ponovilo. Rečem samo to, glavna uloga je bila v prav dobrih rokah, oče tiho tapca bi pa že moral imeti bolj staro mimiko, zlasti ob koncu igre, ko so ustrelili sina je skoraj priskočil v izbo kot kak fant, ne pa kot betežni stavec. Tudi Rezika je bila še precej dobra. Nekaj pa bi ostro grajal, tisto nesrečno »el-kanje« ne more izginiti iz naših odrov. Kot da bi me kdo lopnil po glavi se mi je zdelo, ko se je ponavljal tisti el. Ravno tako ni lepo, da se je rabilo — oni »kanje. Tudi to je zastarelo. Prav bi bilo, da bi izginilo. — Odkrita pa priznam, da mi je bilo kljub slabemu vremenu všeč, da sem obiskal to prireditev in to dobro mladino, ki zasluži naše priznanje in pohvalo.

Kot sem slišal, je to društvo dobro, značajno in načelno, ter dobri člani; da je to res vemo iz gostih prireditev. Želimo, da bi društvo le tako naprej delovalo v korist mladini in narodu. Bog živi zavedno zakriško mladino!

Potnik.

Darovi.

Mesto venca na grob p. Antona Škodnik-a (Via Seminario 10) je daroval sorodnik za »Dijaški krožek« v Gorici 25 L. Iskrena hvala!

Za »Alojzijevišče«: Novoporočenca g. Laharnar Jakob iz Straže pri Cerknem L 50.— in g. Lavrenčič Franc iz Planine pri Vipavi L 50. Prisrčna hvala!

Listnica uredništva.

V. F. Polje 22. Rih.: »Gosp. list« je naročen. Živel!

Valuta.

Dne 10. februarja si dobil:

za 100 franc. frankov	91.25 do 91.75 Lir
za 100 belg. frankov	112.25 do 113.— Lir
za 100 švic. frankov	477.— do 479.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	73.25 do 73.75 Lir
za 100 dinarjev	43.55 do 43.85 Lir
za 1 šterling	120.45 do 120.65 Lir
za 1 dolar	24.65 do 24.85 Lir
Novci po 20 frankov	94.— do 97.— Lir
za 100 avst. kron	0.0347 do 0.0351 Lir

Benečijske obligacije z dne 11. februarja: srednji tečaj 69.10; Trst 69; Milan 69.25; Rim 69.15.

ŽUPANSTVO BATE.

Razpisana je služba začasnega občinskega tajnika. Plača po dogovoru. Zahteva se znanje slovenščine poleg uradnega jezika!

Priglasiti se je z morebitnimi dokumenti do konca februarja t. l.

Župan: Pisk.

Lloyd Sabaud.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

»Conte Rosso« 2. marca 1926.
»Conte Biancamano« 10. 3. 1926.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

»Principessa Maria« 12. 3. 1926.
»Tomaso di Savoia« 24. 3. 1926.
»Conte Verde« 31. marca 1926.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh;

v Avstralijo:

»Re d'Italia« 15. marca 1926.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke zastopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4.

Žitočistilnik, skoraj nov in malo rabljen je naprodaj v društvu »Čistalnice« na Ponikvah. Natančnejše pojasnilo da imenovano društvo.

2 vagona lepega semenskega krompirja sta na prodaj. Kje, pove uprava »Goriške Straže«.

Sredi večjega trga na Goriškem se prodasta 2 združeni, deloma opremljeni hiši, pripravi na trgovino ali hotel, z gospodarskim splotjem, obsežnim dvoriščem in velikim vrtom. Pojasnila: Via Morelli 36, I. nadstr. Birska.

DELITEV skupnih zemljišč, občinskih pašnikov in gozdov! - - Prošnje za komp. oblastva. - - Kopije map, registrov in izvlečkov. - - Navsveti in informacije brezplačno v pisarni v GORICI Corso Vitt. Em. III. - 19 pritličje - - (v hiši Hipotečnega zavoda.)

MNOGO POSESTEV IN HIŠ

manjših in večjih v županiji Banjaluka prodaja se pod jako ugodnimi pogoji. — Točne podatke daje:

MORAVA

bank. agent. in komis. družba, Banjaluka = Kralja Alfonza ul. Kanarčke pristne (Harzseifert, Edelroller) izvrstne pevce; samice za pleme prodam. Sv. Peter pri Gorici, Vertojbenska cesta 199.

Stolpne ure

najmodernejšega sistema ki se navijajo vsa kih 8 dni imam v zalogi

Franjo Štolfa, urar
Komen na Krasu

Zdravnik za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema vse dni v tednu v Gorici, na Travniku št. 20 ob sobotah in nedeljah pa tudi v Ajdovščini šte. 146 nasproti Ljudskemu vrtu.

Okvirje za sviloprejo

rabljene prodaja trvdka

ŽNIDERSIC & C.o

v Ilirski Bistrici (Bisterza)

LUDOVİK ZOTTER

Obče, znani brivec in vlasuljar

v Gorici na Travniku, nasproti vodnjaku, št. 17.

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi. V zalogi ima vlasulje krep, mastik itd. priprave šminkanje po zmernih cenah.

Poseben salon za ženske. Izvrši se strižanje na bubikopf in garçon, onduliranje, pranje na Shampoing i. t. d. i. t. d.

Plačam najvišje cene za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk, veveric, jazbecov i. t. d. i. t. d. Prodajam PASTI in POSEBNO MESO za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje — Nihče nima pravice kupovati zame

WALTER WINDSPACH
GORICA - Via Carducci 6 - GORICA

Pozor na izpremenjeni naslov!

Telefon šte. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček. 10.533

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Stanje vložnega denarja nad 185 milijonov dinarjev

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vložnega denarja nad 740 milijonov kron - -

sprejema vloge na hranilne knjižnice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni od-povedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

! Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Uprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

! Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je tu popolnoma VAREN.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.